

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKAVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA

a Széchenyi-utcában van.

Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem vétetnek tekintetbe.

Kéziratok nem adatnak vissza.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy egész oldal hirdetés ára 48 kor. Ennél kevesebb aránylag számíttatik

Nyílttéri czikkek garmondsora után 60 fillér fizetendő.

Hivatalos óra: d. u. 2—3-ig és 6—8-ig.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 kor.

Fél évre 6 kor.

Évnegyedre 3 kor.

Egyes szám ára 24 fillér.

Községeknek előfizetve egész évre 10 korona.

Kossuth Lajos.

Szeptember 19-én mult száz esztendeje annak, hogy Kossuth Lajos született.

Jött onnan, ahonnan az emberi nem Megváltói jönni szoktak, akik nem születnek biborban és palotában. A közönséges milliók sorából, egyszerű házból, félreeső vidékről. Názáretből jött ő is. És jött azért, hogy megdöntsön egy egész elavult, terhes, nyugós, kinos történelmi korszakot, a feudális rendiség korát s leszedje nemzete kezéről és lábáról a politikai szolgaság bilincseit.

A negyvenes évek titáni küzdelmeinek és alkotásainak nagy képe az, mely szemünk alatt elvonul.

E nagy küzdelemnek nem ő volt az egyedüli hőse, de legnagyobb volt valamennyi közt. Az Isten kegyelméből való politikai hadvezér, akinek kiemelendő személyét milliók szeme kísérte forró sejtelemmel, aki össze tudta gyűjteni saját szívében milliók szívének vágyó dobogását s nagy elméjében milliók tervét és gondolatait, hogy azt mind egyetlen nagy tényben foglalja össze s határkövet tegyen abban a mult és a jövő közé, amelyen csak egy számjegy áll, de mindenki megérti, hogy mi van abban?

Történelmünknek kevés olyan dátuma van, mint: 1848.

Ebben van kifejezve életének egész hatalma és lelkének minden ragyogása.

Amiket az „in hoc signo” elvégzett és megalkotott ime a legnagyobbak:

A magyar parlamentarizmus. Független és felelős magyar miniszterium. A nemesi kiváltságok eltörlése. A rendiség megszüntetése. A jobbágyság felszabadítása. A közteherviselés. A sajtószabadság. A jogegyenlőség. Az ujkori Magyarország.

Ő is apja az országnak, abban az értelemben, mint Árpád és Szent-István. Nagysága kivált az utóbbihoz mérhető. Amint Szent-István bölcs elméje és lángoló szíve hozzákapsolta a pogány nemzetet Európa keresztény műveltségéhez, úgy kapcsolta hozzá Kossuth lelke az újjászületett Európa szabadságához s állami, jogi és műveltségi rendszeréhez.

Magyarország Szent-István és Kossuth nélkül talán romokba temetkezhetett volna örökre.

Kossuth életének legragyogóbb tüneménye az 1848—49-ik évi szabadságharcz. Forradalom és nemzeti háboru egyszerre, a mely ha sikerül vala, a legcsodálatosabb, szinte emberfölötti sikerek közé sorakozik.

Prometheus az égből ragadott le egy szikrát az Istenek birtokából, hogy embert alkosson vele az Istenek módjára. S az Istenekkel vívó ember sorsa a kemény szikla lón, ahová lelánczolták, hogy a saskeselyű mindennap megszaggassa szíve táját.

A nemzeti és forradalmi háboru iszonyu katasztrófával végződött.

Kossuth Lajos Prometheus sorsában osztozott. A száműzetés sötét sziklájához maradt lánczolva s a honvágy saskeselyűje neki is mindennap feltépte szívetáját.

Tudtuk, hogy az az égi szikra, a melyért bűnhődik és önmagát bünteti, itt lobogott fel közöttünk. E nélkül nem születettünk volna újjá, sem 1867-ben, sem azután. A mit ő nekünk ezzel az egy szikrával alkotott, többet ér és állandóbb annál, a mit izzadó homlokkal és véges emberi szorgalommal összerottanak.

Leborulunk a mi nagy Prometheusunk szenvedései és alkotásai előtt s hálát adunk annak az égi hatalomnak, mely őt a világra küldé, világító szövétnekül a magyar nemzetnek.

Emlékét világra szóló módon az egész ország ünnepli.

Aldott legyen emléke!

A „Szolnok-Doboka” tárczája.

Kossuth.

A XIX. század epepeájában e név után diszitó jelzőképen, mindig oda fogják tenni: Magyarország kormányzója. Így ismerték őt a magyar haza határan belül és kívül. Tengeren innen és tengeren túl, a szabadságot szerető nemzetek között, az egyéni kiváltságot elismerő polgárság körében, Kossuth neve mellett megrögzik a „kormányzó” jelző s attól elválaszthatatlanul kíséri a világtörténeten keresztül.

Csodálatos, hogy e czim, melynek hosszú időn keresztül alig volt reális jelentősége, Kossuth nevével kapcsolatban, egyszerre súlyt, értéket, becsét és diplomáciai értelmet kapott. S a nagy világban, hol a czimek és rangok oly gyorsan s oly kiáltó renszertelenségben váltakoznak, ez a rövid és egyszerű czim maradandó s mindvégig értékes volt. Negyvenöt hosszú esztendőn keresztül egyforma tiszteletben részesült, itthon és a külföldön ez idő alatt egyformán rajongtak érte.

A XIX. század introdukciója hamis akkordal indul. A francia forradalom szabadsági eszméit Napoleon dicsősége rövid időre elfeledteti. A nemzetet elvakítja a gloire, az idegen hatalmak a monarchikus elv érdekeért küzdenek, nem Napoleon ellen, aki maga is monarcha, hanem a

francia nemzet ellen, mely az emberi, politikai és gondolati szabadságnak termő földje. A küzdelem nem a monarchia és republika között folyó mérkőzésnek látszik, hanem a hatalmi kérdés biztosítására szolgáló eszköz alareztát ölti magára. De mégis, ha a francia fegyver erejét megtörték, az emberi jogok hatalmának nem lehetett végleg ellentállani. Ime rövid időre a hamis akkord konszonanssá oldódik, Európában végig röppen a szabadság szellője, az 1793 iki eszmék szárnyra kelnek és bár később, de lángot gyújtanak Európa többi országaiban.

A mult század illuministáinak tüze a jelen derekán lángra gyul s a monarchiáknak keztyűt dob. Franciaországban vet lobbót legelőbb, nálunk legutóbb. Közül itt és ott s mindenütt elfojtják, mint elfojtották nálunk. A monarchikus tradíciók ereje és az uralkodók kezében levő hatalom lenyűgözte a szabadságra törekvő nemzetek aspirációit. Minden téren, mindenkiel szemben a reakció diadalát láttuk. Csupán egyetlen egy ponton tört meg: az emigráló magyar kormányzó erős lelkén, jövőben bizó rendületlen hitén, aczélos akarátának kitartásán. A fejedelmi tradíciókkal utoljára szembeszálló s mindvégig kitartó Kossuth így lett a világszabadság eszméjévé. S mindazok, kik e nagy gondolatot lelkesültni tudtak, mint az angolok és amerikaiak, megállapították, megkötötték a Kossuth-név dicsőségét.

A század küzdelmei s irányának mai perspektívája szerint így látjuk őt, így fogjuk föl korának mozgalmas eseményeit. Azonban, ha kisebb körben, rövidebb sugaru távlat szempontjából nézzük őt és korát, zártabban, elszigetelbben kell látnunk tetteit és dicsőségét, körülbelül olyanformán, a hogyan őt eddig is nézték.

Hazánk Ausztriával szemben három századon keresztül csupán alkotmányát és alkotmánya által pontosan meghatározott szabadságát védelmezte. Az uralkodók kénye szerint egybehívott diétákon szóval szállt ki jogai megvédésére, de mikor már tűrni sem tudta az uralkodó hatalom abszolutizmusát, kardot vont nemzeti élete és politikai hatalma megmentésére.

Az új kor szelleme magával ragadta őt is. Már nem pusztán a gondolat, hanem a hit szabadságért is dolgozott, már nem elégedett meg a nemesi kuriák megadóztatásával, hanem egyenjogúsítást követelt pór és úr között, még pedig nem a nemesség leszorítása, hanem a jobbágyság fölemelése által; már nem volt elég az országgyűlés nyilvánossága, de követelte a felelősségét; már nem elégedett meg azzal, hogy a kormány szabadelvű reformokat valósítson meg, hanem azt kívánta, hogy az országot a képvisleti rendszerrel maga a nemzet kormányozza. Folytatni lehetne még e fokozó összehasonlításokat a váltás, a sajtó, a katonai s pénzügyi stb. köréből vett példákkal. Azonban mindezek egyformán

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Wukovits Márta polg. iskolai tanítónőt ideiglenes minőségben a szamosújvári polg. leányiskolához, Dallos Gizella okleveles óvónőt a szurduki óvodához és ifj. Orbán Endre okleveles tanítót a somkereki állami népiskolához nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szabó Gergely krizbai áll. iskolai tanítót a pujoni állami iskolához helyezte át.

— **Gr. Majláth Gusztáv** püspök a múlt hétfőn utazott keresztül Szamosújvár és Désen át Nagybánya felé. Szamosújvárt az egész város ki vonult a pályaudvarra és zeneszóval fogadta a püspököt. Az üdvözlő beszédet Tódorffy Lukács polgármester mondotta. Desen is sokan kimentek a pályaudvarra, ahol a nagyközönség élén Désy Zoltán főispán ur ömeltósága üdvözölte. Egy félórás időzés után Bárany L. főesperes, Zomora titkár és László Polikárp tartományi főnök kíséretében tovább utazott.

— **Kossuth ünnepély Désen.** Önként, saját lelke sugallatából ünnepli városunkban minden igaz hazafi a század legnagyobb fiának, Kossuth Lajosnak emlék-ünnepét. Ünnepli a legnagyobb lelkesedéssel, erős meggyőződéssel és tudatával annak, mivel egy nemzet fiai nagyjai emlékének tartoznak.

Mintegy varázsütésre öltött lobogódísz az egész város, gazdag és szegény már csütörtökön fellobogózta házát. Némely épületen négy-öt lobogót is lengetett az ős közeledtét hirdető friss szellő. Az üzletek kirakatai alkalmi díszítésekkel, a nagy hazafi arcképeivel, a 48/49-iki eseményeket megörökítő képekkel, mind megannyi szószólói a nagy hazafi emléke iránti kegyeletnek. A mily felséges látványt nyújtott, ép oly megható volt a csütörtök esti kivilágítás. A főter és a nagyobb forgalmu utcák fényárban usztak, de a legtávolabb eső mellék utcák szerény házainak ablakaiból sem hiányoztak az örömlángok, a lelkesedés impozáns megnyilatkozásai. Talpon volt az egész város és gyönyörködött a látványosságban a hazafias alkalmi dalokat előadó polgári fuvózenekar játéka mellett. Gymnasiumi ifjak a Kossuth-nótát énekeltek.

Másnap, pénteken kora reggel tarackklövések, harangok zugása s a polgári fuvózenekar hangjai adták hírül a lakosoknak a nagy jelentőségű nap felvirradását, mely Kossuth Lajos születésének századik évfordulója.

Ez a nap a csendes ájtatosságok és az iskolai ünnepségek napja volt.

Ünnepélyt tartott a dési községi elemi leány- és vegyes iskola, az ev. ref. elemi leány- és fiúiskola, a róm. kath. elemi fiú- és leányiskola, az áll. s. községi polgári leányiskola és az állami főgymnasium. Minden intézetben emlékbeszéd, szavallat és hazafias énekekkel méltatták a nagy honfű elvölhetlen érdemeit. Az emlékbeszédek

tartották: a két községi elemi iskolában Ferenczy István, a ref. fiú-iskolában Nagy Kálmán, a ref. leányiskolában Nagy Benedek, a róm. kath. elemi fiú- és leányiskola együttesen tartott ünnepélyén Soóty Szaniszló és Kozma Döme. A polgári leányiskolában emlékbeszédet mondott Daday István és a főgymnasiumban Szócs Mihály tanár, kinek szépen megszerkesztett és kellő hangsúlylyal előadott beszédje nagy hatást keltett.

A dési izraelita hitközségi elemi népiskolában szintén megünnepelték Kossuth Lajos emléket hazafias dalokkal, alkalmi szavallatokkal. Klein Ignác igazgató-tanító tartalmas beszédben méltatta a nap jelentőségét.

Résztvettek a tanulók tantestületeik vezetésével a róm. kath. és ev. ref. templomban megtartott isteni tiszteleten. A róm. kath. templomban, hol Kozma Döme zárdafőnök fényes segédlettel tartott misét, az iskolák növendékein kívül résztvettek: a vármegye és a város tisztikara, a jótékonycélú nőegylet testületileg és nagy közönség. Mise végén a közönség a Hymnuszt énekelte.

Tegnap az itteni orth. izraelita templomban a Thora felolvasása alkalmával a hivek Kossuth Lajos lelkiúdvéért imát mondtak.

Szamosújvár város közönsége dísz-gyűlést tartott, melyen a polgármester megnyitója után Dr. Gopcsa József főorvos a nap jelentőségét méltató szép beszédet mondott.

Kossuth sirjára a vármegye és Dés városa koszorút helyezett.

Az ünnepségek nagyobb része a rendező bizottság megállapodásához képest ma megy végbe a lapunk múlt számában közölt sorrend szerint.

— **Dés város képviselőtestületének megalakulása.** A keresztülvitt új választások folytán városunk képviselőtestülete alakuló gyűlést tegnap délelőtt 11 órakor tartotta meg Dr. Torma Miklós alispán elnöklésével. A megalakulás után a képviselőtestület rendkívüli közgyűlést tartott több sürgős folyó ügyek elintézése végett. Holnap délután rendes közgyűlés lesz, midőn tárgyalásra kerül a város 1903. évi költségvetési előirányzata is.

— **Méhészeti előadásokat** fog tartani Nagy János méhtenyésztési szaktanár ma délután és holnap reggel 8 óráig Beteg G. méhtelepén, 23-án Szamosújvárt a tanítóképző és méhészkör méhtelepén.

— **Aranymise.** Kozma Döme zárdafőnök a múlt vasárnap mondotta el Désen aranymiséjét ünnepi segédlettel, nagy közönség jelenlétében. Mise alatt Hussek Flórián énekelt igen szépen régi Mária-dalokat. Mise végeztével számosan járultak az ős lelkipásztor elé, ki általános áldást osztott. Délután fél kettőkor a zárda szerény falai közt díszbeöltözött, melyen az első pohárköszöntőt gr. Kornis Viktor mondotta a jubilánsra. Désy Zoltán főispán szintén az ünnepeltet éltette, hasonlóképpen éltette Szilágyi Albert polgármester és Voith Gergely kir. tanácsos is. Kozma Döme a főispánt, majd Torma alispánt, a polgármestert, a zárda pártfogóit, a segédkező papságot s a jelenvoltakat köszöntötte fel. Táviratilag üdvözölte gr. Majláth püspök és László

tartományi főnök, br. Bornemissza Károly nyug. főispán, Károly János cz. püspök, Bakk Endre főesperes stb.

— **Hymen.** Szabó Lajos, a rettegi állami iskola igazgatója házasságra lépett Mátis Kelemen dési kórházi gonnok leányával, Mátis Lenke okleveles tanítónővel.

— **Selyemtenyésztés Kaczkón.** Debreczeni Károly okleveles tanító a nyár folyamán 6 ismétlőiskolás tanuló segítségével tisztán csak röktönzött felszereléssel mintegy 50 kiló nyers selymet termelt az iskola helyiségeiben, a bevétel ez üzletágból kerekén 100 korona volt, melynek fele a 6 növendék között osztott fel, a többi, kevés kezelési költség leszámításával, a szegény tanulók segélyalapja javára maradt. Pompás bevétel, melyhez sok eperfa és egy kevés kedv kell. Valóban utánzásra méltó példa.

— **A kaczkói vidék fiatalsága** a szelecskei és kaczkói állami iskolák szegény tanulóinak javára folyó hó 7-én Kaczkón, az állami iskola helyiségében egy táncvigalmat rendezett, melynek jövedelme mintegy 87 korona 32 fillér volt.

— **A Szolnok-Dobokavármegyei Gazdasági Egylet** az algyógyi földmives iskola gazdaságának költségmentes megismerésére hívja fel kiskisgazdáink figyelmét. Ezen kirándulásban csakis azon kiskisgazdák vehetnek részt, akik az egyesület által a tél folyamán rendezett gazdasági előadások vagy a falvakban az egylet támogatása mellett rendezett felolvasások egyikét végig hallgatták. A kik az egyesület által a múlt években rendezett kirándulások valamelyikében már részt vettek, azok az ideiben nem vehetnek részt. Az utazási tervet a következő:

Algyógyra utazás: Együtt indulás a dési vasúti állomásról 1902. évi október hó 10. é. d. u. 4 órakor. Napközben a földmives iskola gazdaságának megismerése és éjjel meghálás. Visszatérés Algyógyra: Október hó 12-én Romozról indul reggel 6 óra 28 perczkor. Kolozsváron 4 és fél órányi időzés, mely alatt megismerése a Mátyás király szobor leleplezési ünnepélyének, tovább utazás d. u. 5 óra 02 perczkor. Désre érkezik este 7 óra 08 perczkor. Jelentkezni lehet egy levelező-lapon legkésőbb okt. 1-ig. Indulás előtt pár nappal mindazon jelentkezett kiskisgazda, ki részt vehet a kirándulásban, egy levelező-lapot fog kapni, melyben világosan közölve lesz, hogy indulás céljából mikor jelentkezzen a dési vasúti állomáson.

— **Köszönetnyilvánítás.** A folyó év június havában volt nagymérvű árvizek által károsult egyének felségelésére megindult mozgalomban a vármegye főispánja mélt. Désy Zoltán ur felhívására a dési nőegylet is kivette részét és közreműködött. Az eredményről a dési jótékony nőegylet a lapok hasábjain számolt el, megjelölve, hogy e célra 930 korona 59 fillér adományt gyűjtött. Hogy ily szép eredményt lehetett felmutatni első sorban a nőegylet azon tagjainak, kik a gyűjtésnél tényleg közreműködtek, névszerint Dombró Helén, Haragay Jánosné, Kászonyi Jenőné, Nik Ferenczné, Placintár Sámilné, Sterba Jolán, Sohár Hugóné

azt igazolnák, amit amazok: hogy Kossuth kilépett a hagyományos nemzeti politika medréből és mindjobban közeledett az európai fölfogás magaslatahoz.

Ennek alapját a feudal Európa összeesése készítette elő és a liberális fölfogás erősítette meg. Kossuth sem kívánt hazájában mást, csak azt, hogy a nemzetnek politikára érett elemei függetlenül intézzék saját sorsukat. E kívánnak őt messzi kiragadták már a táblalabirós diéták hangulatából, ezek őt a kontinentális világ politikusává tették. Innen van, hogy Kossuth mindinkább emelkedett s e magaslatról oly messzi pillantást engedett a nemzet jelenébe és jövőjébe, hogy az attól megszédülve, szemefényét elvesztve, utána rohant és így alig csodálhatjuk, ha Kossuth fenominalis genije előtt meghajolt s abban vakon bízott.

De mig mindez megtörténhetett, mily gyökeres változásnak kellett egyidejűleg leforognia.

Generációk tűntek föl egymásután, egyformán méltók arra, hogy nemzeti pantheonunkban megörökíttessenek. Előbb az irodalmi és művelődési, azután a politikai, végül a társadalmi téren kerültek felszínre a modernség eszméi. S az átalakulás Bessenyeitől — Petőfiig, Nagy Páltól — Deák Ferenczig, Fáytól gróf Andrássy Gyuláig, sőt maig szakadatlan rendben történik. Irodalmi eszményünk a nemzeti szellem erejét keresi és hatalmát hirdeti, politikai célunk felelős kormány

által nemzeti alkotmányunk megőrzése és fejlesztése, társadalmilag vagyonos, tehát független, művelt, tehát öntudatos nemzeti életre törekszünk. Ez irányban átalakulásunk csodálatos módon, logikai kényszerűséggel történt, s az új irány logikai következetességgel hódított tért magának. Természetesen fejlődtek az események, Ausztriában csak kiegészítő területként tekintették hazánkat, mely termékeivel Bécsnek adóz. E bécsi fölfogás szerint Szent István koronája csupán formalitás, nem pedig történeti jelentőségű szimbólum, a koronázási eskü és hitlevél csupán ceremónia, melynek nincsen kötelező ereje s az apostoli királyságból csupán a királyság szónak van jelentősége, mig az apostoli szó kimaradt. Ezzel a fölfogással szemben őseink tiszteletre méltó szívóssággal és jogérzettel védték a koronázásnak közjogi jelentőségét. De minden alkotmányos védelem hiábavalónak bizonyult, mig annak a nemzet erejével súlyt nem tudtak adni.

A nemzeti erő öntudatra ébresztése után, a bécsi kormánynak két kérdéssel kellett leszámolnia. Első az volt, hogy Magyarország már nem kiegészítő része a monarchiának, hanem annak egyik fele; a másik az volt, hogyan kell ezzel az egyenjogú féllel a régi tradícióknak lehető megóvása mellett megegyezkedni. Mikor Bécsben e kérdések, persze lassan, felszínre kerülnek: hazánk Széchenyi gróf agitációjára már politikai hatalommá nőtte ki magát, de még csak nyugvó

erő volt, melynek aspirációit az erőkifejtés gondolata még nem támogatta. Ez a fejlődés van Kossuth nevéhez kötve. Ő tanította meg a nemzetet arra, hogy a diétális disputációk meddőek, ha csupán defenzív jellegűek s hogy csak akkor válnak a hazára üdvöseké, ha offenzívekké válva, a nemzet jogos követeléseinek megvalósítását sürgetik.

E tanúság által a liberális párt a rendszeres reformmunkálatok támogatására tömörülve, megindította a bécsi kormány maradé politikája ellen folytatott küzdelmet; mind több és több szabadelvű reformot kívánt. Így szembe került Béccsel, s utóbb, mikor az érdekek összeütközése kikerülhetetlen volt, küzdelemre lépett. Eleintén az alkotmány formái között, parlamenti uton; utóbb az eseményeknek kedvező összejárása által, még mindig jogosan, de a föllíratok lassu proceduráját kikerülve, közvetlen érintkezés által.

Kossuth e küzdelmet a parlamentben szóval, az újságírásban tollal, a társadalmi életben propagandával harcolta meg. S a ki a negyven évek történetét figyelmesen végig gondolja, el fogja ismerni, hogy soha nagyobb hévvel, kitartóbban és szerencsésebben nem agitált senki, mint ő. Ilyen módon tényleg elérte, hogy mikor a bécsi küldöttség élén V. Ferdinándtól a felelős kormányrendszert kérte, a mögötte álló nemzetre hivatkozhatott.

A független kormány megalakult, de az

és Vizi Gizella dési lakosoknak, továbbá Tüzes Karácsonné és Szarvady Józsefné osákgorbói, Tódorffy Lukácsné szamosújvári, Somkerei Miklósné széki, Veres Imréné nagyilondai, Vass Imréné magyarlápási és Debreszeni Dénesné kékesi lakosoknak az egyesület nevében szíves köszönetét fejezem ki: Tüzes Karácsonné nőgyeleti elnök.

— **Hangverseny és táncszertély.** Dés város képviselőtestülete 1902. évi szeptember hó 21-én este 8 órakor Kossuth Lajos születésének századik évfordulója alkalmából Désen, a vármegyeház nagytermében hangversenynyel egybekötött táncszertélyt rendez. Belépő díj személyenként 1 kor. A tiszta jövedelem a Désen felállítandó Kossuth-szobor-alap javára fordul. Jegyek előre válthatók Gálócsi Samu főtéri üzletében. Műsor. 1. Alkalmi ének. Előadja az „Iparos ifjak önképző-köre“ Budai Elek vezetése alatt. 2. Szaval. Máthé Andor. 3. Rapsodia, Gál Ferencztől. Zongora-soló, előadja Pap Elza. 4. Ének-soló, előadja Vécsey Géza, a kolozsvári nemzeti színház művésze, zongorán kíséri Stephanidesz Károly. 5. Bánk bán, nyitány, előadja a „Dési zenekedvelők egyesülete.“

— **Kossuth-ünnepély Deésaknán.** Kossuth Lajos 100-ik évi születésnapjának megünneplésétől Deésaknán sem maradtak távol. Szeptember 13-án egy hetes bizottságot szerveztek, mely Wiesner Adolf elnökle alatt a következő ünnepi program kivitelében állapodott meg: az ünnepély f. hó 20-án kivilágítással kezdődik, melyre a közönség figyelmét 6 ágyulövés hívja fel. Ma d. u. 2¹/₂ órakor gyülekezés a bányászok intézkedőjében, hol Wiesner Adolf a gyűlést 3 órakor megnyitja s a közönség figyelmét felhívja arra, hogy Deésakna nagyközsége a dicsőült hazafi emléket s a szabadság, egyenlőség és testvériség magasztos eszméit méltóbban nem ünnepelheti, mintha az 1848. évi november hó 24-ikén Désen vívott csata Deésaknán elvérzett névtelen hősöknek a feledés homályából pontos nyomozás után megállapított sírhelyüket megkoszorozza.

Az elnöki megnyitót a dalárda hangjai követik, majd testületi kivonulás a „Mondschein“ telkén megállapított sírhelyre, hol Kovács Gyárfás Kossuth Lajos nagy szellemének méltatása után az említett dési útközet kapcsán helyi érdekű történelmi reflexiók közbeszövésével a névtelen hőökről emlékszik meg rövid alkalmi beszédével. Az ünnepély folyama alatt fakesztet fognak feltűzni a sírhelyre, a hölgyek koszorukat raknak le a szent hantokra, miközben harangok zugása és mozsárágyuk lövései fogják megadni a névtelen hősöknek azon tiszteletet, melyet a kegyetlen sors tőlük mindeddig megtagadott volt. Elnök felhívására a kegyeletnek inkább megfelelő egy sírkő felállítására gyűjtések indíttatnak meg. A lelkészek a szent hantok felett imákat mondanak. Thuránszky Károly szavalni fog. Az ünnepélyt, melyre a tanuló ifjúság is kivonul, hazafias dalok zárják be.

— **A zilahi Wesselényi-ünnep.** A szoborleplezési ünnep szeptember 17-én este kezdődött a kolozsvári Nemzeti Színház tagjainak díszelőadá-

sával. Színre került a „Czigány“, amelyet nagyszámú közönség nézett végig, többek között számos küldöttség, amely már előre érkezett az ünnepre. Este a színházi előadás után ismerkedőest volt, a melyen megjelent a képviselőház nevében Dániel Gábor, továbbá Zichy Jenő és más előkelőségek. A város fel volt lobogózva.

Szept. 18-án is nagyon sok vendég jelent meg egész Magyarországból, különösen az erdélyi megyékből. A kormány képviselőjében Tarkovich, Széll és Zsilinszky államtitkárok jelentek meg. Az ünnepély délelőtt 10 órakor kezdődött a vármegyeházán, a megnyitó beszédet Wesselényi Miklós Szilágysvármegye főispánja mondotta. Beszéltek még: Szántha Dezső törvényhatósági bizottsági tag tag, Kaizler György a szobor-bizottság elnöke és Beöthy Zsolt, a kinek nagy tetszéssel fogadott beszéde közben hullott le a lepel a Fadrusz J. mester művéről. Zempléni Árpád alkalmi költeményét szavalta el. Aztán megint Wesselényi M. főispán beszélt s a honvédeknek játéka fejezte be az ünnepélyt, melyet fényes banket, este bál követett. Déről Maléter Zoltán, Szilágyi Albert egész küldöttséggel képviselték a megyét és várost.

— **Az adófelszólamlási bizottság,** mely Bokros Lajos elnökle alatt ülésezett, befejezte működését. A bizottság több mint 400 felebbezést tárgyalt s kellő tapintattal, szakértelemmel, a kincstár érdekeit is szem előtt tartva, de a mostoha közgazdasági viszonyokkal is számolva, hozta meg határozatait, melyek ellen alig lesz egy pár felebbezés, miután a többi felebbező mind bele-nyugodott e fórum határozataiba.

— **Déli fergeteg.** A múlt szombaton a déli órákban olyan csinos kis fergeteg kerekedett váratlanul, mi beillett volna viharok is, ha rövid 10 percz alatt, ki nem tombolja magát. Azonban ez a rövid idő is elég volt arra, hogy erejét bemutassa. Az utcákon, sétatereken a fák ágait csuful megtépásztá, sőt egyes fákat tövestől kicsovar, helyen-helyen a deszka kerítéseket is ledöntötte. A Serház-utca felsővégén egy ismeretlen szegény sorau asszonyt a karján levő kis gyermekkel együtt a szél letepert s a földön magával ragadta több, mint 20 méternyi távolságra. Asszony és gyermeke megsérültek, a sérülések azonban nem életveszélyesek.

— **Ügető-verseny** volt a múlt vasárnapon. Egyetlen pályázó volt gr. Wass Jenő czegei nagybirtokos, ki kettős fogatával 53 percz helyett 43 percz alatt jött be szép trappban. A lovakat maga a nyertes gróf hajtotta.

— **Czirkusz.** Hergott Manó czirkusza a múlt héten több előadást tartott. Daczára annak, hogy a hideg időjárás miatt kevesen látogatták, az előadás mindig élénk változatos, a rendezés figyelmes volt. Lovak, kutyák, zenebohócok sok ügyes dolgot művelnek. A társulat megérdemli a közönség tömeges látogatását.

— **Gazdátlan lakóház.** A mostani szegényes világban az sem mindennapi eset, hogy az örökösök vonakodjanak birtokba venni az örökséget, ha szinte az nem is valami tekintélyes vagyon. Néhai Mikán Márk után a Domb-utczában maradt házikóval történt meg az az eset, hogy az egyébként elég szegény örökösök egyike sem akarja birtokba venni. Több év óta áll lakatlanul a ház, melynek

és Amerikában. S mikor ezt tette s megmutatta a külföld előtt, hogy a magyarság nem lázadó, hanem jogait érvényesítő küzdelemre lépett: jogossá, tiszteletreméltóvá és szentté avatta a függetlenségi harcot. Mikor ezt tette: rokonszenvet és becsülést szerzett a magyar népnek s magát a szabadság apostolává emelte.

Ime az események következése. Az erő föltámadása nemzeti erőt követelt s mikor összetűkezésbe vitetett, annak védelmében küzdött. Kossuth végig csinálta azt a hosszú történetet, mely az 1832. diétától Világosig terjedt. Ime kiáltozta és védte nemzete jogait, védte még az emigráció idejében is, védte még a kiegyezés alkalmával is.

De a nemzet szemben állott a felséggel, bár a provizorium alatt igyekezett fenntartani függetlenségét, az olasz és porosz hadjáratok után a kényszerű kiegyezést elfogadta és a multa mindkét oldalról fátyolt terítették. Ha szemben nem állott volna, nem lehetett volna kiegyezés, mely jogát, alkotmányát, szabadságát biztosítva a béke kibontakozás útjára terelte. Így a kiegyezés végoka is Kossuth volt. S ha ő e megoldásban az utolsó perczig sem találta meg a lelket megnyugtató politikai bizonyosságot, az csak azt mutatja, hogy szíve utolsó dobbanásáig hazájáért vert.

Áldott legyen emlékezete, mert ő hű és önzetlen volt.

E. P.

adója folytonosan szaporodik. Most egy élelmes asszony az az ajánlatot tette, a városi adóhivatalnak, hogy hajlandó a házat jókarba helyezni, az adóhátralékot megfizetni, ha neki mérsékelt évi bér mellett átadják.

— **Értesítés.** A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egyletének azon tagjait, kik a beiratást általam eszközölték és tagsági könyvvél el vannak látva, avagy beiratási és két heti illeteke be lett küldve, tisztelettel értesitem, hogy a napokban napvilágot látott azon falragaszok, melyek a főkegyelet megalakulását hirdetik, a valóságnak nem felelnek meg, mert a fiók csak akkor létesül, ha már 50 tag a központba befizette a beiratást és két heti illetéket, ha ez megtörtént, hatóságilag bejelentett alakuló-gyűlés lesz és az összes tagok bizalma fogja a tisztikart és választmányt megválasztani. Dés, 1902 szeptember 20 Papp Aurél.

— **Gyászhir.** Özv. nagyharsányi Harsányi Istvánné szül. Kerekes Eszter életének 74-ik, özvegyiségének 40-ik évében folyó hó 12-én éjjel fél 11 órakor végelgyengülés következtében Désen elhunyt. Temetése szeptember 14-én ment végbe.

— **Zongora-tanítás.** Hernalsi-intézetet végzett tanítónő október 1-től jutányosan ad órákat zongora, német és francia nyelvből. Kossuth-utca 60. szám.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Veress Dezső.

HIRDETÉSEK.

KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ debreczeni lubi **görög dinyék** megérkeztek s a Rákóczi-téren **olcsón** kaphatók.

LEBOVITS LAJOS férfi- és nőruha vegy-tisztító intézete Dés, főtér 5. sz. alatt.

Sz. 5786—902. Dvt.

Árverezési hirdetmény.

A tanács közhirrre teszi, hogy a város tulajdonát képező s a Posta-utczában levő régi honvédlaktanyának a bejáró kaputól balra eső része **folyó 1902. évi szeptember hó 29-én d. e. 11 órakor** a városháza nagytermében megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

A feltételek hivatalos órák alatt a városi levéltárban megtekinthetők.

Dés város tanácsának 1902 szeptember 3-án tartott üléséből.

Losonczy István,
főjegyző.

Szilágyi Albert,
polgármester.

Sz. 2703—1902. tlkvi.

1—3

Hirdetmény.

A Csernefalva községi 81. sz. Pintye Juon Iuj. Stefán, Pintye Mária, Pintye Anna, Nyámkó Gearge és Anyise Anna tulajdonát képező, a csernefalvi 462. sz. Anyise Anna férj. Nyámkó Györgyné tulajdonát képező elveszett tjkvek bemutatott tervezete elfogadtatik és annak közzététele az 1880. évi XLVI. t.-cz. 14. §-a alapján ezennel elrendeltetik.

Egyidejűleg értesítettnek az összes érdekelt felek, hogy az elkészített tlkvi tervezetek az **1902. évi december hó 1-ső napjáig** alólirott kir. jbiróság tlkvi irodájában megtekinthetők s azoknak összes állításaira nézve kifogás emelhető, ennél fogva felhivatnak mindazok, kik az elkészített tlkvi tervezetekben valamely kiigazítást, kiegészítést, bejegyzést, hozzájegyzést, vagy átjegyzést igényelhetni vélnek, ebbeli igényeiket említett határidő alatt annál bizonyosabban jelentsék be, mint-hogy különben ezen igények oly harmadik személyek kárára, kik a hirdetmény hatályosságának napjától fogva a tjkvekben foglalt bejegyzések alapján további nyilvánkönyvi jogokat jó hiszemmel szereznek, többé nem érvényesíthető.

Miről az érdekeltek értesítettnek.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságtól.

Magyarlápós, 1902. évi szeptember hó 14-ik napján.

Gáspár,
kir. aljársbiró.

udvarnak fájt, hogy le kelle mondania birodalmi álmairól. Módot keresett és talált arra, hogy Magyarországot megpróbáltatás alá, az új felelős miniszteriumot katasztrófa elé vigye. S így történt, hogy a felelős miniszteriumnak, mintegy ekzámént kellett kiállania, s tudjuk, hogy azt ki is állotta. A belső zavarokat elnyomta, a fölbujtott nemzetiségeket leverte és békére kényszerítette volna, ha azoknak csodálatos módon segítségük nem érkezik. A felelős kormány még ezzel a segélysereggel is fölvette a küzdelmet, s visszanyomta az egyesült ellenséget.

A hon védelmének dicsőséges harcát Kossuth intézte, s ez időtől fogva ő a szabadságharc vezére s apostola lett. Nem rajta mult, hanem az orosz hadak ellen nem tudott új seregeket, új erőt, új gátat vetni. Csakis a nyers erővel szemben maradt gyenge, de még nem tehetetlen. A magyar szabadságharc vitézei egy idegen hatalom előtt rakták le fegyverüket, míg az oszt-rákok csak távolról nézték, hogy e küzdelemben ők maradtak vesztesek. Rüdiger nélkül Ausztria nem tudott volna ura lenni gőgös szavának. S így az összeütközésben a magyar erő és szabadság gondolata nem szenvedett vereséget.

Igy állottak a dolgok az emigráció küszöbén. S Kossuth, a mint csodálatos szívvél, ideget öltő kitartással, bámulni való lelki erővel végigvezette a hont védő harcokat: hasonló szívóssággal propagálta a magyar ügyet egész Európában

Sz. 1045—1902. kjzói.

Árverezési hirdetmény.

Alólirott körjegyző által ezennel köz-
hírré tétetik, hogy a körjegyzőséghez tar-
tozó községek határain gyakorolható vadá-
szati jog 1903. évi január hó 1-től kezdő-
dőleg 6 egymás után következő évre ha-
szonbérbe fog adatni. Az árverés határ-
napjai:

1. Hollómező községben **1902. évi szeptem-
ber hó 28-án d. e. 9 óra**, 2 korona
kikiáltási ár mellett.

2. Horgospataka községben **1902. évi
október hó 1-én d. e. 10 óra**, 2 korona ki-
kiáltási ár mellett.

3. Pecsétszeg községben **1902. évi ok-
tóber hó 2-án d. e. 10 óra**, 2 korona kiki-
áltási ár mellett.

Az árverezés a községi irodákban fog
megtartatni.

Részletes feltételek a hollómezői kör-
jegyzői irodában a hivatalos órák alatt meg-
tekinthetők.

A körjegyzőtől.

Hollómezőn, 1902. évi szeptember hó
8-ik napján.

Bátoni Tamás,
körjegyző.

Sz. 400—1902. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel köz-
hírré teszi, hogy a budapesti kir. jbiróságnak
1902. évi Sp. 406/3. sz. végzése folytán Haldek
Ignác budapesti cég végrehajtató, Boros Árpád
végrehajtást szenvedett ellen 336 korona 48 fil-
lér követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési
végrehajtás folytán alperestől le- és felülfoglalt
és 784 koronára becsült házbutorok, ékszer és
hangszerből álló ingóságokra a bethleni kir. jbi-
roság V. 235/2—1902. sz. végzésével a további
eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felül-
foglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok
kielégítési jogot nyertek volna, Bethlenben alperes
lakásán leendő megtartása határidőül **1902. évi
szeptember hó 29-ik napjának d. e. 11 órája** ki-
tűzetik, a mikor a bíróságnak lefoglalt ingók u. m.:
6 nádszék, 1 szalon gárnitur, 2 schiffoner, 1 kon-
zoltükör, 1 divány, 4 asztal, 4 sertés, 1 ezüst
czukortartó, 1 zsebóra és 1 cimbalom a legtöb-
bet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség ese-
tén becsáron alól is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő
ingóságok vételarából a végrehajtató követelését
megelőző kielégíttetéshez jogot tartanak, ameny-
nyiben részükre a foglalás korábban eszközölte-
tett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki
nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az ár-
verés megkezdéseig alulirt kiküldöttírel írásban
beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mu-
lasszák, mert különben csak a vételár fölőslégére
fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bi-
roság tábláján történt kifüggesztését követő nap-
tól számittatik.

Kelt Bethlenben, 1902. évi szeptember hó 7.
napján.

Székely Károly,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 5856—902. Dvt.

Árverezési hirdetmény.

A tanács közhírré teszi, hogy a Kossuth
Lajos- és Bánffy-utcákat összekötő új utcá-
ban lévő II., III. IV. és V. számú telkek el-
adására **f. 1902. évi szeptember hó 29-én
d. e. 9 órakor** a városháza nagytermében
nyilvános árverés fog tartatni.

A feltételek hivatalos órák alatt a vá-
rosi levéltárban megtekinthetők.

Dés város tanácsának 1902 szeptember
hó 3-án tartott üléséből.

Losonczy István,
főjegyző.

Szilágyi Albert,
polgármester.

Sz. 1579—1902.

Árlejtési hirdetmény.

A felsőbányai m. kir. bányahivatal személy-
zetének 1902. év november havától 1903. év ok-
tóber hó végeig terjedő időszakra szükséges liszt,
tengeri és korpa mennyiség biztosítására ezennel
árlejtés hirdettetik.

Szállítandó: 2420 q 6-os számú jó minőségű
tisztá búzaliszt, 1700 q elsőminőségű 74 kgr.-os
tengeri és 700 q jóminőségű korpa.

Ugy a liszt, valamint a tengeri és korpa a
a havonkénti szükséglethez képest részletekben
vétetik át s az érték az átvételt követő hó vé-
gén fizettetik ki.

A zárt írásbeli ajánlatok külön tehetők a
lisztre, korpára és tengerire, avagy mindháromra
együttesen.

A q-kénti árak szóval és számmal világosan
kitűntetendők.

A szállítást elnyerő köteles egy havi szállí-
tásának értékét biztosíték fejében a kir. hivatal
pénztárában letétképen befizetni.

A szállítást elnyerő köteles a kiirt mennyi-
ségen felül esetleg 10%-al többet beszállítani, a
havi megrendelések esetleg 10%-al kevesebbet is
tehetnek a kívánt mennyiségnél.

Az 1 koronás belyeggel felszerelt zárt írás-
beli ajánlatok 10% bánatpénzzel, vagy letétbe al-
kalmas értékpapirokkal ellátva **folyó év október
hó 6-án d. u. 5 óráig** alattirt kir. hivatal pénz-
tárához küldendők be, későbbben beérkező, vala-
mint szóbeli ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A zárt írásbeli ajánlatok folyó évi október
hó 7-én reggel 9 órakor bontatnak fel.

A kir. hivatal fenntartja magának, hogy te-
kintet nélkül az ajánlott árakra, az ajánlatok kö-
zül szabadon választ, esetleg valamennyi ajánlatot
is visszautasithassa.

A liszt 25 kg.-os, a korpa 50 kg.-os zsá-
kokban szállítandók, a korpás zsákok kivételé-
vel az üres zsákok a szállító tulajdonába men-
nek át.

Végül megjegyeztetik, hogy helybeli vállal-
kozók részére még egy külön szállítási feltétel
állapittatik meg, — mely a hivatalos órák alatt
a pénztár helyiségében megtekinthető.

Felsőbányán, 1902. évi szeptember hó 8-án.

M. kir. bányahivatal.

Árverezési hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy az ev. ref. egy-
ház tulajdonát képező, a kozárvári határ
mellett mintegy 93 hold szántó és kaszáló
földterület és a Kovács-féle papi földek 1903.
év január 1-től kezdve 6 évre, a templom-
körfal alatti bolthelyiségek pedig azonnal 3
évre **szeptember hó 28-án** a leányiskola
tantermében megtartandó árverezésen a leg-
többet ígérőnek ki fog adatni, a feltételek
alólirottírel megtekinthetők.

Dés, 1902 augusztus hó 27.

4—4 **Góczi Károly,**
az ev. ref. egyház keblí gondnoka.

Sz. 2731—1902. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A magyarláposi kir. jbiróság, mint tlkvi ha-
tóság közhírré teszi, hogy a szamosujvári gör.
kath. papi özvegy- és árvaalap végrehajtatonak,
Juga Bazil és társai végrehajtást szenvedők elleni
200 korona tőkekövetelés és járuléka iránti vég-
rehajtási ügyében, a magyarláposi kir. jbiróság
területén levő, Lápos-Debrec községében fekvő, a
láposdebreci 11. sz. tljkvben A. + 2—12, 14—27.
rsz. alatt foglalt ingatlanokból Juga Bazil és Gin-
dás Nektár megillető 2/20-ad rész jutalékukra 243
korona 90 fillér, az ottani 440. sz. tljkvben A. +
1. rsz. alatt foglalt egész ingatlanra 15 korona
és az ottani 380. sz. tljkvben A. + 1. rsz. alatti
egész ingatlanra 400 koronában ezennel megáll-
apított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb
megjelölt ingatlanok az **1902. évi október hó 3-ik
napján d. e. 10 órakor** Lápos-Debrec községi-
házánál megtartandó nyilvános árverésen a megál-
lapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan
becsárának 10%-át vagyis 24 korona 39 fillért, 40
koronát és 1 korona 50 fillért készpénzben, vagy
az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett
árfolyammal számított és az 1881. évi novem-
ber hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminisz-
teri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy
az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállí-
tott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Magyarlápos, 1902. augusztus 23-án.

Gáspár,
kir. aljbíró.

Alapittatott 1870-ben.

Elismert tény az,

hogy a legjobb és legolesobb bevásárlási forrás az őszi és téli idényre

Papp Jenő

női- és férfidivat, kézmű és rövidárúk házában Dés, főter.

Női osztály.

Férfi osztály.

Minden árban.

Legújabb ruhakelmék
Jó mosó barchettek
Fekete és színes selymek
Téli alsószoknyák
Muffok és boák
Jäger alsóruhák
Mindenféle kézimunkák
Czipők és kesztyűk
Gummi galucesenek
Barchet- és szövethblousok
Legújabb köpeny és felöltők

Minden árban.

Magyar, angol és francia gyapju-
kelmék
Fehér és színes ingek
Jäger alsóruhák
Kalapok és sapkák
Czipők és kesztyűk
Gallérok és mangettek
Nyakkendők
Selyem és clottesőernyők

Kész kelengye fehérműekből, gyári raktár valódi rumburgi, creasz- chifon-
gyolcsok, asztalneműek, ágy és asztalterítők, szőnyegek, függönyök, paplan és
matrácok, bőröndök gyári raktára. Férfi és női ruhákat készen felelősség mellett
elvállalok.

Vidéki rendelmények gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Nyomatott Demeter és Kiss könyvnyomdájában Désen, 1902,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.